

cament o interpretades) de concretar perfectament el significat i matisos, a base de textos en la llengua tradicional dels grans escriptors. Sologub, *V Plenú*, el posa en boca d'un nen, que l'aplica en broma o escarn a la pell delicada d'un altre infant (Struve, *Russ. Stories*, p. 250), accentuat en aquesta acc. *skorlupá*; *Zamiatin*, *Peščera* (ib., p. 304), accentuat *skorlúpa* en el sentit de 'jaqueta d'un home'. —¹⁰ Cita d'*AlcM* que aquest pren per contenir una variant d'*alcofol*: cita insuficient per permetre de 10 judicar res; per més que tal variant fonètica sigui desconeguda i no justificable per l'etimologia àrbiga d'aquest mot, potser tanmateix definició bona, però llavors hauríem de creure almenys que *clofol* era ja molt conegut en el seu sentit veritable i va ser la causa d'aquesta forma alterada. —¹¹ Encara que m'és ben usual, no és mot que jo vagi aprendre de Barcelona, sinó més aviat de gent del NE. Especialment en el sentit de pela interna de l'avellana, l'ametlla, la castanya, etc., és més o menys usat, o almenys conegut, pertot. —¹² PCoromines, *Cartes d'un Visionari* XII, § 43, p. 198. No li ho havia sentit dir mai, però vaig comprovar-ho en l'autògraf; segurament mot empordanès, però potser no de l'Alt Emp., sinó b.-emp., usat en qualitat de paraula «ad hominem», que ell hauria sentit dir a Salvador Albert, a qui s'adreça —¹³ És sabut que aquest és un sentit molt estès en parlars catalans de quasi tots els dominis dialectals, incloent-hi Eivissa (PzCabrero). L'usa Pons i Massaveu en *La Colla del Carrer*: «après d'esquivar un maó enter y verdader que li anà leri-leri si no li aixafa la *closca*», «una carta tan vermella com si a dintre de la *closca* hi portéssem un llum encès» (pp. 24, 31). —¹⁴ De tota manera s'excedeixen Spitzer (*RFE* XI, 69) i Krüger (*RFE* XXXVII, 271-2) en declarar *casca* i, encara pitjor, *closca*, mots purament expressius o onomatopèics. —¹⁵ És mera conjectura a la vista del nom de *Can Cròsca* en el poblet de Brunyola (Selva) i, més incert encara, el derivat *Cruscat*: val a dir que el conegut i conspicu volcà apagat, que hom escriu (no sé si amb bona grafia), *El Cruscat* a La Cot d'Olot, és un curiós munt immens de menudes concrecions pètries, com si fossin closquetes de caragols minúsculs. Sens dubte es veuen dues altres connexions etimològiques raonables, però amb menys base catalana: it. *crusca* 'segó i ll. CORUSCARE 'llampegar'. —¹⁶ A propòsit d'això és oportú negar que *closca* hagi tingut mai res a veure amb COHLEA: fantasia de M.-L., amb la qual ha transigit Moll (*AORBB* I, 237), si bé ja reula en *AlcM* amb el seu pintoresc eufemisme («no acaba de ser segur»: 'ni comença a ser raonable' és el que hauria de dir). I ja que rebutgem, i puix que d'altres hi han pensat, descartem també la idea que *closca* pugui sortir de ⁵⁵ CRÜSTŪLA 'croteta' > *CRUSTLA (que hauria donat *CRUSCLA) per més que hi hagi testimonis de *crustum* en inscripcions ll. i gr. (*ALLG* I, 111; *CIL* X, 333, i alguna de citada per M.-L., *Introd.*, § 114; cf. *clustrigo* «quod super lacte nat quasi oleum», *CGL* 60

III, 599.20, 604.40); idea ben forçada semànticament i fonètica. —¹⁷ «Les meves traces no degueren plaure al bon Pare de tots i --- em va pegar una *clusca* que cuidà estabornir-me», pròleg de *La Parada* i glossari O. C., 378b. En el Rosselló amb variant en -r- en la base onomatopèica: «*crusca*: cop donat sobre el cap amb els nusos dels dits, essent el puny clos» (Grandó, *Misc. Fabra*, 185).

10 CLUB, de l'angl. *club* id. (pron. *klab*). □ 1.ª doc.: Lab. 1839.

En anglès [S. XVII] és aplicació secundària de *club* 'maça, porra' [S. XIII], potser per conducte del verb *to club* 'formar un conglomerat' [S. XVII]. Degué arribar-nos per via del francès, on ja s'usava un poc a princ. S. XVIII, si bé no esdevingué d'ús freqüent fins als anys 90 del segle, per la seva gran expansió política en les dècades revolucionàries. Entre nosaltres fou primer el nom d'alguna societat política secreta, però des del final del S. XIX i c. 1900 això era oblidat i s'aplicava als clubs esportius.

DERIV.: *Clubista* [1869, *SLitCosta*].

Cluc, *cluca*, *clucaina*, *clucales*, *clucament*, *clucanya*, ²⁵ *clucar*, V. *aclucar Cluixent*, V. *cruixir Cluquejar*, V. *aclucar Cluquer*, V. *cloquer Cluques*, *cluqueta*, V. *aclucar Clus*, *clusa*, V. *cloure Clusca*, *clusquet*, V. *closca* (CLOVA) *Clusir, error de còpia o de lectura per *llusint* 'lluïnt' *Cluta*, V. *caluta* (CLOT) ³⁰ *Clutxola*, V. *clotxa* (CLOT) *Ço*, V. *est Co-*, prefix que indica comunitat o companyia: no s'esmentaran especialment en aquesta obra els mots com *coarrendatari*, *coautor*, *codirector*, *coeducació*, *cosecretari*, etc. *Coacció*, *coaccionar*, *coactiu*, V. *acte Coadjutor*, *coadjuvar*, V. *ajudar Coadunar*, V. *un Coàgul*, *coagulació*, *coagular*, V. *quallar Coalcada*, *coalcar*, V. *cavall Coalició*, *coalitzar*, V. *aliment Coals*, si aquest mot s'usés realment, i amb aquest sentit, a Novelda, tindria gran interès, car semblaria un mossarabisme provinent de *acoals < *aquals* (arabitzat *aqwál?*) AEQUALES, però s'ha d'acollir amb la més gran desconfiança no havent-n'hi més notícia que una de Barnils (descuradíssim, en coses lexicogràfiques sobretot), i la definició és també estranya i digna de malfança. ⁴⁵

COANER, NL, l'etimologia veritable és la que dono a CODI.

⁵⁰ *Coaptació*, V. *apte Coarany*, V. *cua Coard*, *coardia*, V. *covard Coaric*, V. *cua Coarri*, *coarrut*, V. *cua*

COARTAR, pres del ll. *coartare* id., derivat de *artare* 'estrènyer', 'reduir' i, aquest, de *artus* 'estret'. □ 1.ª doc.: 1667.

DERIV.: *Coartació* [fi S. XV]. *Coartada* [1803, Belv., i Lab. 1839, s. v. *coartar*]. *Coartador*. *Coartament*.

COBA, 'afalac verbal', mot baix, mig murriesc, mig